Cảm ơn mẹ Châu Giang đã dịch và chia sẻ!

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

Nguyên lý RDI

Chậm lại

Với chúng tôi, đây là điều quan trọng nhất. Chậm lại. Kéo dài khoảng thời gian tương tác, nói tốc độ chậm, ít nội dung và kéo dài thời gian để kết thúc điều bạn định nói.

Đơn giản hoá

Đơn giản hoá những việc làm hàng ngày. Cắt bỏ tất cả những trị liệu/ những chuyến đi/ những thứ mà bạn cảm thấy không cần thiết. Đơn giản hoá thiết bị trong nhà hoặc ít nhất là có một phòng hoặc một góc nhà không có những thứ làm mất tập trung để bạn tổ chức trò chơi đơn giản.

Nói ít

Thực sự không cần để ý xem khả năng ngôn ngữ của đứa trẻ thế nào. **Nói ít từ và thật là chậm.** Đừng nghĩ là bạn phải thay đổi như cái máy hoặc nói theo cách kỳ cục, nhưng chỉ cần chú ý bạn có thể nói nhanh như thế nào và bạn có thể cố gắng nói chậm đến mức nào mà vẫn giữ chính giọng nói của bạn. Ngắt quãng trong khi nói. Bạn hãy nghĩ trước khi bạn trả lời một câu hỏi hoặc bắt đầu giải thích (với những đứa trẻ biết nói nhiều). Hãy nói, Hmmm, hoặc Huh, hoặc Ummmm. Biểu lộ nét mặt là bạn đang suy nghĩ. Xem xét cách trả lời câu hỏi hoặc truyền đạt thông tin theo cách đơn giản nhất, ngắn gọn nhất. Thậm chí bạn không cần trả lời câu hỏi ngay cả khi bạn biết câu trả lời. Tìm những điều bạn cũng tự đặt câu hỏi và bắt đầu trả lời từ đó. Ví dụ: Tủ lạnh làm đá như thế nào nhỉ? *Huh! Hmmm. Mẹ cũng thắc mắc.* Tạo ra một khoảng lặng. Xem điều gì xảy ra. Đừng vội lấp khoảng trống đó.

Cố gắng theo dõi đồng hồ và khoảng 15 hoặc 20 phút trôi qua và quyết định không hỏi MỘT câu hỏi, mà chỉ xem cảm giác thế nào, chỉ xem những cách khác bạn có thể diễn tả điều bạn muốn. Không phải đặt câu hỏi là xung đột với nguyên lý RDI ! Nhưng nên tập trung chú ý chuyển tất cả những giao tiếp kiểu mệnh lệnh (imperative) thành giao tiếp kiểu khích lệ (invitational) và ít những tương tác kiểu mệnh lệnh thức. Có một cụm từ mà tôi thường xuyên dùng là "Mẹ/bố tự hỏi/ thắc mắc là (I wonder)". *Tôi tự hỏi chúng ta sẽ làm gì tiếp theo nhỉ ?* hoặc *Tôi tự hỏi liệu có cái gậy nào ở đằng kia không nhỉ?*

RDI là tất cả những gì bù đắp cho đứa trẻ đi qua những bước và giai đoạn mà chúng đã bị bỏ lỡ. Nó dựa vào nhiều năm nghiên cứu sự phát triển và thần kinh – sinh học của đứa trẻ. Những đứa trẻ của chúng ta bị chậm. Nếu quan sát sự phát triển xã hội của một đứa trẻ và nhận ra ở 5 tuổi nhưng khả năng xã hội chỉ bằng đứa trẻ 2 tuổi, thì tại sao lại có cùng một lối giao tiếp như nhau được?

Tôi biết được từ cha mẹ làm RDI của những trẻ không có ngôn ngữ hoặc rất chậm nói rằng họ đã làm được một bước tiến thực sự tin tưởng khi họ kết thúc hoặc bắt đầu làm RDI vì RDI không "dạy" ngôn ngữ. Chúng tôi đã không có vấn đề đó bởi vì Fluffy

(tên riêng) không bao giờ ngừng nói cả, nhưng thực sự là như vậy, giao tiếp không phải là bao nhiêu từ một con người có. Bạn có thể nhận thấy sự tương tác giữa cha mẹ và đứa trẻ 1 tuổi. Bạn nhìn thấy sự giao tiếp diễn ra thật dài trước khi những ngôn từ đầu tiên được phát ra từ đứa trẻ. Một điều cần thiết là xem ngôn ngữ phát triển như thế nào ở những đứa trẻ bình thường: âm sắc, biểu đạt, điệu bộ - tất cả đều xuất hiện trước, sau đó là từ đơn hoặc từ đôi, tiếp đó là những câu gồm 2-3 từ không đúng về cú pháp. Tất cả những điều đó xảy ra từ từ và là phần quan trọng nhất đối với RDI được đề cập tới. Nó phát triển trong **ngữ cảnh của mối quan hệ.** Nghiên cứu bộ não cho thấy phần cực kỳ quan trọng là tạo ra những đường mòn mới trong não. Nó được xảy ra năng động hơn, nhanh hơn, có tổ chức hơn khi trong chính ngữ cảnh của mối quan hệ.

GIAO TIẾP KHÔNG LỜI

Hãy dùng giao tiếp không lời nhiều đến mức có thể nhưng không vì thế mà trở nên kỳ cục thái quá hoặc tạo ra băn khoăn, bối rối. Bạn hãy gật đầu cho "đồng ý" hoặc thậm chí mỉm cười hay giơ ngón tay cái lên; lắc đầu hoặc nhíu mày thật MẠNH cho "không". Hãy lắc vai thể hiện: tôi không biết; hãy tạo gương mặt bối rối khi bạn không chắc chắn điều gì; hẫy mở to miệng thể hiện sự ngạc nhiên. Tóm lại, hãy cường điệu những biểu đạt gương mặt và cơ thể. Giờ đây, không phải lúc nào dường như bạn cũng có 3 "three stooges-a-thon"(tiếng lóng- không dịch được) nhưng hầu như suốt cả ngày. Đây là cách tăng thêm khoảnh khắc, tái thu hút sự tập trung, đặt nó trở về mối quan hệ giữa hai người còn hơn là chỉ đọng lại trong ngôn từ được nói ra hoặc thông tin được truyền tải.

NGÔN NGỮ CHIA SẺ TRẢI NGHIỆM

Hãy dùng khoảng **80% ngôn ngữ chia sẻ và 20% ngôn ngữ mệnh lệnh**, tỷ lệ này dùng cho cả người lớn và trẻ bình thường. Mệnh lệnh là kiểu giao tiếp đòi hỏi phải có câu trả lời. Sau đây là một số ví dụ mà tôi loại bỏ hàng đầu:

1) Đấy là màu gì?
2) Cậu bé nhìn…. (cho trẻ điền vào chỗ trống)
3) Cái gì đây?
4) Hãy nói cho mẹ con đang làm gì?
5) Hôm nay con đã làm gì?

Ngôn ngữ chia sẻ **(ES)** là một loại giao tiếp chia sẻ trải nghiệm cùng nhau khi bạn đang nói về những gì xảy ra với bạn, bạn làm ra một cái gì đó ở đâu cùng với nhau. Điều đó quan trọng hơn là câu trả lời đặc trưng hoặc một kết quả. Do đó, trong những ví dụ trên, ES có thể được thay thế là:

1) Mẹ thích màu đó quá!
2) Gee, mẹ băn khoăn cậu bé đó cảm thấy điều gì?

3) Hey, mát mẻ quá!
4) Wow, mẹ rất thú vị với những gì con đang xây.
5) Sáng nay, mẹ đi dạo trên bờ biển.

Câu cuối cùng là câu rất quan trọng. Fluffy đã thường không trả lời loại câu hỏi đó, con đã làm gì vào sáng nay, hoặc vào cuối tuần này? Bởi vì trẻ không nhớ hoặc không rõ ý của bạn muốn gì, lúc nào vào sáng nay? Phần nào của buổi sáng đó? Lúc nào của cuối tuần đó? Điều đó bất di bất dịch đối với con trẻ, đặc biệt là đối với trẻ tự kỷ. Sự cầu toàn của trẻ tự kỷ tạo nên khó khăn để trả lời câu hỏi, vì rằng trẻ tự kỷ không muốn trả lời bị sai hoặc bị chỉ trích thêm, vì rằng sự chính xác rất quan trọng với chúng và nếu như chúng không thể trả lời chính xác thì chúng lờ nó đi. ***Khi bạn chia sẻ cuộc sống riêng của bạn thì điều đó sẽ tạo điều kiện cho trẻ sẻ chia cuộc sống riêng của chúng, khi đó sẽ có thể có điều không đúng hoặc là điều bất ổn.***

Hãy nhớ rằng tất cả các loại âm thanh ngắn và từ ví dụ của ngôn ngữ chia sẻ là **Uh oh! Hmm. Oop! Wow! Ahhh.Cool! Whoa! Yipee! Yipee! Tadaa!** Thường thì bạn cần 1 trong số những từ đó để dùng.

ĐIỀU BẤT ỔN TỰ TẠO

Hãy bắt đầu nghĩ về khái niệm về ***điều bất ổn tự tạo*** thực sự có nghĩa là: thỉnh thoảng hành động theo kiểu bất ngờ làm hành động khờ dại hoặc ngu ngốc hoặc "không đúng" để tạo ra những khoảnh khắc ngạc nhiên thú vị và **cơ hội** nhìn chằm chằm vào mặt, tự điều khiển nhu cầu nhìn vào mặt ai đó **để chia sẻ niềm thú vị hoặc để có thêm thông tin**. Bạn có thể dùng Oops! khoảnh khắc hoặc Oh!, khoảnh khắc "MẸ HÂM" hoặc Uh Oh! Mẹ không có ý nghĩ về điều đó! khoảnh khắc cùng nhau.

Ví dụ cho điều bất ổn tự tạo - ở cửa hàng tạp hoá bạn đặt những món đồ từ xe đẩy của bạn lên băng truyền. Bạn truyền đồ cho trẻ, trẻ xếp chúng lên băng truyền. (Hoặc bạn truyền đồ từ chính bạn cho trẻ khi trẻ đã ngồi an toàn trên xe đẩy, trẻ ném chúng vào một cái rỏ đặt ngay trước mặt trẻ). Sau khi bạn đã thiết lập được hoạt động đó thì bạn hãy làm điều gì bất ngờ chẳng hạn như tình cờ truyền cho trẻ giày hoặc ví của bạn, khi đó hy vọng rằng trẻ sẽ chững lại nhìn vào vật (giày hoặc ví) sau đó nhìn bạn và tiếp đó thì bạn có thể duy trì ánh mắt của trẻ trong khoảnh khắc "ngốc nghếch" đó: **oh, không , không đúng!** Hoặc có thể nói: Oop! và tiếp tục trở lại việc truyền đồ cho trẻ từ xe đẩy. Nếu những điều trên không phù hợp với "đồng hành" của bạn thì hãy nghĩ ra những điều bất ngờ mà bạn có thể thực hiện được. Hãy ngồi vào ghế sau của ôtô cùng với con và bạn giả vờ lái xe, trả lời quả chuối khi có chuông điện thoại reo, đặt giày của bạn lên đầu, mặc áo khoác, nói to bye bye và đi vào phòng để đồ (mà không chia tay).

Đây là cách bạn có thể chơi bằng thính giác, nhận biết những công việc nào phù hợp cho con của bạn. Đối với Fluffy, tôi gần như thỉnh thoảng cố tình **tạo ra sai lầm, làm và nói điều xấu, quên cái gì đó, dùng thìa để cắt bánh mỳ v.v …. nhằm để giúp trẻ không cầu toàn, giúp trẻ hiện diện với những thứ khác không hoàn hảo, loại bỏ bớt yêu cầu làm mọi thứ đều tốt hoặc chẳng làm gì cả.** Đôi khi tôi để lộ rằng tôi

đã "ngờ nghệch" và đó chỉ là cho vui nhưng hãy thận trọng để bạn không lâm vào việc giải trí hơn là chia sẻ khoảnh khắc CÙNG NHAU. Bạn cũng không muốn làm quá đi cái điều bất ổn tạo nên cảm giác bối rối. Mục tiêu là giữ trẻ ở trong ngưỡng của chúng, trên "những ngón chân" của trẻ nhưng theo hướng cảnh giác và bận rộn, không lo lắng, mất cân bằng và chắc chắn là không sợ hãi. Mục tiêu của tôi là thức tỉnh khao khát riêng của Fllufy để làm thêm sống động những gì sắp xảy ra. Từng bước một, tôi đã làm từng bước một, Fllufy đang dần phát huy khả năng chấp nhận những bất ngờ, biết được không chỉ đối tốt với nó, mà còn thực sự thích thú với những bất ngờ , tìm kiếm nó và tự tạo ra nó.

KHOẢNH KHẮC TRƯỚC HÀNH ĐỘNG

Hãy tìm cách để nhấn mạnh thời điểm trước hành động. "Khi tôi lần đầu nghe thấy rằng tôi là tất cả, thì tôi nói: cái…… gì?" Nhưng điều này thực sự rất đơn giản. Nhấn mạnh chỉ có nghĩa là gạch chân, đưa khoảnh khắc ra và giúp cho nó được chú ý, làm chậm lại, ngắt quãng, cường điệu biểu cảm. **Khoảnh khắc trước hành động đơn giản là khoảnh khắc trước những gì sắp xảy ra.** Khoảnh khắc trước khi bạn bỏ đồ ra khỏi túi, khoảnh khắc trước khi bạn lật trang sách để tìm chú thỏ ngộ nghĩnh đang đi, khoảnh khắc trước khi bạn thổi bong bóng xà phòng, khoảnh khắc trước khi bạn thả quả bóng bay khỏi tay và cho bay vào không trung. Hãy nghĩ bạn tự nhiên như thế nào với trẻ sơ sinh. Hãy nghĩ đến tốc độ của bạn, âm sắc của bạn, cách đánh nhịp giọng điệu và sự chần chừ của bạn. Hãy nghĩ đến cách bạn lặp lại, giống như tạo mẫu chứ không phải những hệ thống tĩnh, hãy làm gần như giống nhau nhưng không giống nhau hoàn toàn. Có sự thay đổi nhưng rất tinh tế, giống như viên kẹo vậy, từ từ chuyển động trò chơi. Hãy nghĩ đến cách cường điệu gương mặt của bạn, nó to đến mức nào và bạn giữ được như thế trong bao lâu. Hãy nghĩ ra cách đơn giản hóa ngôn ngữ cơ thể và những cử động của bạn. Hãy nghĩ cách chơi trò "Chú heo tí hon" và cái khoảnh khắc khi chú heo nhỏ xíu cuối cùng trên đường về nhà!

Giờ đây, tôi không nói rằng phải nhất thiết làm chính xác những điều này với con của bạn như thể chúng còn rất nhỏ, nhưng hãy nghĩ về điều đó. Đó là nguyên nhân chúng ta phải hành động giống nhau với cả trẻ sơ sinh và trẻ chập chững. Chúng ta đang đi một cách tự nhiên trong 1 tốc độ mà trẻ cần phải theo nó, phải biết thêm những chuẩn mực và sự liên kết, biết thêm giao tiếp qua lại của sự tương tác.

Tôi cho rằng những trò chơi vô cùng đơn giản nhưng lại rất tuyệt để làm RDI. Trốn tìm, ú oà, Chú heo tí hon, những bài hát khi mà bạn đặt trẻ vào lòng mặt đối mặt. Hãy làm 1 cái gì đó tạo ra bất ngờ và bạn có thể làm chậm lại và giúp trẻ tham gia cùng. Fllufy và tôi chơi trò chơi mà tôi biết được từ các mẹ làm RDI. Chúng tôi gọi là trò "Ở đây có …" Bạn ngồi đối diện với trẻ hoặc ngồi cao hơn trẻ khi trẻ nằm trên sàn và mặt hướng vào bạn. Bạn nói một cách nhẹ nhàng và mong đợi "Ở đây có …" và hãy kéo dài khoảnh khắc đó, cái khoảnh khắc trước khi bạn nói từ tiếp theo với sự mỉm cười, dướn mày và hít vào nhè nhẹ làm cho trẻ biết một cái gì đó rất tuyệt sắp xuất hiện, nhưng đó là cái gì? Hãy ghìm giữ từ và vật một cách đơn giản và đáng yêu. Tôi làm: Ở đây có một….. nụ hôn! Ở đây có một ……quả mâm xôi! Ở đây có một …..

nụ hôn eskimo! Ở đây có một …..chú heo con trên đường về nhà! Trẻ nhỏ rất yêu thích điều đó!

Chúng tôi cũng chạy đua khắp trong nhà. Tôi sẽ nói: Nào, hãy cùng chạy đến ……(kéo dài khoảnh khắc) PHÒNG NGỦ! và sau đó chúng tôi phải dừng lại ở phòng ngủ. Tiếp theo: chạy đến……. CỬA TRƯỚC! chạy đến……. PHÒNG TẮM! Khi chúng ta đã đứng đúng tại chỗ đó thì nói: Oops! Tôi ngốc quá! Chúng ta đã ở đây rồi! Fllufy rất thích chạy nên cậu chuyển động rất hăng để chơi trò chơi này ngay khi chúng tôi bắt đầu chơi lần đầu tiên và những lần tiếp theo. Trò chơi cũng được tiến hành qua các giai đoạn. Giai đoạn 1 là Chia Sẻ Cảm Xúc nên mục đích là tạo sự vui vẻ. Giai đoạn 2 là tham khảo cho nên trẻ phải nhìn vào tôi để biết được khi nào thì bắt đầu - trẻ chỉ có thể hành động khi tôi mỉm cười hoặc gật đầu. Giai đoạn 3, tại nơi mà chúng tôi đang đứng, đó là Phối hợp Hành động cho nên chúng tôi cố gắng đạt tới đích như là một đội vào cùng một lúc.

RDI thực sự là ***lối sống*** đối với trẻ. Nó nhiều hơn là chấp nhận kiểu giao tiếp cố định và thực hiện gián đoạn những khoảnh khắc trị liệu. Và khi bạn làm điều đó nó tạo nên niềm tin. Tôi không biết với người khác thì sao, nhưng với tôi bất cứ lúc nào khi tôi tập trung cố gắng để trẻ thực hiện 1 điều gì đó, mà tôi chú trọng vào kết quả và NGHĨA VỤ, thì chắc chắn là không **thành công**. Trẻ cảm nhận được điều đó và kháng cự lại, tôi lại càng căng thẳng hơn. Chúng tôi đứng trước ngưỡng của một cuộc chiến đấu quyền lực hoặc ở tại chính tâm điểm của nhau. Giờ đây chính là thời gian mà bạn phải cố gắng hết sức, phải có sự an toàn, sức khoẻ và ranh giới. Có tất cả những điều đó. Nhưng tôi nói đặt quan hệ lên trên hết. Tất cả mọi việc đều được thực hiện trong một ngữ cảnh quan hệ. Điều đó có nghĩa là hành vi có ở đâu, GIỮA chúng ta, mà không Ở trong một hành động hoặc một đối tượng, hoặc một kỹ năng hay là chữ viết.

Cuối cùng, RDI là chữ viết tắt của **Can thiệp Phát triển Quan hệ** (Relationship Development Intervention). Đó là sự thay đổi chậm chậm và dần dần. Chúng tôi gọi nó là **cuộc chạy marathon** chứ không phải cuộc đua tốc độ. Điều đó thật khó tin rằng trước hết, chúng tôi mong muốn nhìn thấy sự tiến triển của trẻ nhưng vấn đề lại là, bạn bắt đầu nhận thấy sự tiến bộ ngay từ đầu và nó tạo dựng lên sự tin cậy và tiếp tục chuyển động. Và chỉ khi đó bạn có thể nghỉ ngơi, cho phép bạn đến những chỗ khẩn thiết, tái khám phá những bản năng và kiến thức của bạn với vai trò là cha mẹ.

Tôi biết, tôi mới nói có một chút thôi. Tôi sẽ dừng tại đây và để lại bạn với điều này: **hãy bắt đầu với cái nhìn vào những gì bạn đã làm trong cuộc sống hàng ngày để bạn có thể trở thành RDI**. Tất cả mọi thứ đều có thể làm theo nguyên lý RDI một khi mà bạn có được suy nghĩ này thì nó chính là sự định hình nhiều hơn bất kỳ một thứ gì. Đó là tất cả những gì chúng tôi đã làm, chúng tôi đã sớm bắt đầu thực hiện những hoạt động đặc biệt với Fllufy. Và chúng tôi cảm nhận được sự thay đổi ngay tức thì.

RDI PRINCIPLES

SLOOOOOOOOOOW DOWN
For us, this was the most important thing BY FAR. Slow down. Slow down the pace of interaction, the rate of speech, the amount of things you are attempting to accomplish, and the length of time in which you are attempting to accomplish said thing. Become an under acheiver, in this regard.

SIMPLIFY
Simplify routines. Cut out all therapies/trips/ outings that don't feel essential. Simplify the home setting or at least one room or one section of a room so you have a place to play simple games with very little that distracts.

TALK LESS

This is huge regardless of how much language the child has. It's as critical for a child with few words as with guy like Fluffy with thousands. Use less words and utter them more slowly.
Don't feel you must turn into an automaton or speak like this in an odd way, but notice just how fast you might be speaking and how much you might be saying and try slowing it down as much as you can and still sound like yourself. Pause before you *begin* speaking. Add pauses *as* you speak. Before you answer a question or launch into an explanation (for those with more verbal kids) think about it, literally. Say, Hmmm, or, Huh, or, Ummmm. Make a face of thinking about it. Consider a way to answer the question or convey the information in the shortest, simplest way. Or even don't answer the question even if you know. Find the wonder in the question and respond from there. How does the freezer make ice. *Huh! Hmmm. I wonder.* Let there be space. See what happens. Don't fill in.

Try looking at the clock and spending 15 or 20 minutes and resolve not to ask ONE question, just to see how it feels, just to see what other ways you could express what you want. It's not that asking questions is against the RDI law (!) but paying attention to how much of our communication IS imperative will help us shift to a more INVITATIONAL and less demanding mode of interaction. One substitution that I use a lot is the phrase, "I wonder". I wonder what we could do next, or, I wonder how that works, or, I wonder if there are any sticks over there.

RDI is all about taking a child through the social developmental steps and stages they missed. It relies on years and years of research in child development and neurobiology. Our kids are DELAYED. If we can look at a child's social development and say, this 5 year old is socially at a 2 year old level, why not the same thing with communication?

I know from listening to other RDI parents of nonverbal or very low-verbal kids that they make a true leap of faith when they switch to or start RDI since RDI doesn't 'teach' language. We didn't have that issue since Fluffy never stopped talking but the

truth is, communication is not about how many WORDS a person has. You can watch an interaction between a parent and a one year old and see how much is communicated long before words are spoken by the child. One needs to see how language develops in the typical infant and toddler: tone, prosody, expression, gesture--these all come first, then receptive language, then a word or two, then syntactically INcorrect 2 or 3 word sentences. And all this happens gradually and, this is the most important part as far as RDI is concerned, it all develops in the CONTEXT OF RELATIONSHIP. Brain research has shown that this is extremely important in the laying down of new brain pathways, that is happens more dynamically, more quickly, more organically when it is done in the context of a *relationship*.

NON VERBAL COMMUNICATION

Use non verbal communication as much as possible without it being overly weird or creating undo anxiety. Nod you head for yes or even smile or thumbs up; shake you head or make a BIG frown for no; shrug shoulders for I don't know; make a VERY puzzled face when you aren't sure; open wide your mouth for surprise or astonishment. Overall, exaggerate facial expressions and body postures. Now, not ALL THE TIME like you’re having a three stooges-a-thon, but throughout the day. This is a way to heighten the moment, refocus the attention, plant it back IN THE RELATIONSHIP between you two rather than in the WORDS being said or information being conveyed.

EXPERIENCE SHARING LANGUAGE

Shoot for about 80 % Experience Sharing language versus 20 % Imperative language, the ratio in typical kids and adults. Imperatives are any kind of communication that require an answer. Here are some examples off the top of my head:

(1) What color is that?
(2) This boy looks.....? (for him to fill in the blank)
(3) What's that?
(4) Tell me what you’re doing?
(5) What did you do today?

Experience sharing (ES) language is any communication that is about sharing an experience together, when you are talking about what matters to you, where what you are creating together is more important than a particular answer or outcome. So, in the above examples, ES alternatives might be:

(1) I love that color!
(2) Gee, I wonder what that boy is feeling.
(3) Hey! That's cool!
(4) Wow. I am so interested in what you're building.
(5) This morning, I took a walk on the beach.

That last one is a biggie. Fluffy often didn’t answer those sort of questions, what did you do this morning, or this weekend, because he didn’t remember or he wasn’t sure what you meant, when this morning? What part of the morning? What part of the weekend? That’s an eternity to a kid, especially one with autism. His perfectionism

made it hard to answer because he didn't want to be wrong, or more to the point, because accuracy is important to him and if he couldn't be accurate, he ignored it. *When you share from your own life, it opens things up for him to share from his own life, and then* ***there can be no right or wrong.***

Remember that all sorts of short sounds and words are examples of Experience Sharing language. Uh oh! Hmm. Oops! Wow! Ahhh. Cool! Whoa! Yipee! Tadaa! And often, one of those is all the words you need.

PRODUCTIVE UNCERTAINTY

Begin to think about the concept of productive uncertainty, which really means, acting in unexpected ways from time to time, doing the silly or goofy or 'wrong' thing to create moments of pleasant surprise and an opportunity for facial gazing, a self directed desire to look at someone's face to share pleasure or to get more information. You can have an OOPS! moment or a OH! SILLY MOMMY moment or Uh Oh! that's not what I meant! moment together.

Productive uncertainty example--at the grocery store, putting items from your cart onto the conveyer belt. You pass things to your child, he places them on the belt. (Or you pass things from the shelf to your child safely seated in the cart, he tosses them behind him in the basket.) After you have this pattern established, you do something unexpected, like casually hand him your shoe or your wallet and then, hopefully, he will stop, look at it and then at you and then you can hold his gaze in a silly moment of , oh, no, that's not right! maybe say, Oops! and then go back to handing him items from the cart. If all that sounds way out of your league at this point, just think of unexpected things you can do. Get in the back seat of the car with your child and pretend to drive, answer the banana when the phone rings, put your shoe on your head, put on your coat, call out Bye Bye and walk into the closet.

It's the kind of thing you can play by ear, get the sense of what works for your child. For Fluffy, I had to make it seem as if sometimes I really did make a mistake, did and said the wrong thing, forgot something, used a spoon to cut the bread, etc. which helped him with perfectionism, helping him be around others doing things imperfectly so it took some of the sting out of his own need to do it all perfectly or not do it AT ALL. Sometimes I let on that I was being silly and it was just about sharing a laugh, but be careful that you don't get into entertaining FOR rather than sharing a moment BETWEEN. You also don't want to overdo the uncertainty and cause anxiety. The goal is to keep your child at his edge, on his 'toes' but in an alert and engaged way, not worried and off balance and certainly NOT afraid. My take on it is that it woke up Fluffy's OWN DESIRE to perk up to what will happen next. Little by little, and I do mean little by little, Fluffy is developing a tolerance for the unexpected, learning to not only be okay with it but to actually enjoy it, look for it, and create it himself.

ANTICIPATORY MOMENT

Look for ways to spotlight the anticipatory moment. When I first heard that I was all, wha--? But it's actually very straight forward. Spotlight just means underline, pull a moment out and help it to be noticed, slow down, pause, exaggerate your expression. The anticipatory moment is simply the moment BEFORE something happens. The

moment BEFORE you pull the item out of the bag, the moment BEFORE you turn the page in the book to find out where the funny rabbit is going, the moment BEFORE you blow the bubbles, the moment BEFORE you let go of the balloon and send it flying through the air. Think of how you are naturally with an infant. Think of your pace, your tone, the way your voice lilts and hesitates. Think of the way you use repetition, as pattern formation and not as STATIC systems, you do almost the same thing but not quite, there is variation but subtle, like a sweet, slow moving game. Think of the faces you make, how big they are, how long you hold them, think of the way your simplify your body language and your movements. Think of playing This Little Piggy and the moment BEFORE the last little piggy goes wee wee wee all the way home!

Now, I'm not saying you ought to be doing this *exactly* with your child, as if they were an infant. But just *think* of it. There is a reason we all do the same thing with infants and toddlers. We are naturally going at the pace they need to take it in, to learn about patterns and relating, about communication and back and forth of interaction.

I *am* saying, very simple games are wonderful ways to work on the basics of RDI. Hide and Seek, Peek a Boo, This Little Piggy, any lap songs where you sit your child on your lap facing you and do something that has a surprise in it that you can slow down and help them anticipate. Fluffy and I play a game I got from an RDI mom. We call it, **Here Comes**. You sit face to face, or sit over your child as they lie on the floor facing up at you. You say, gently, expectantly, "Here comes a..." and DRAW out that moment, the moment BEFORE you say the next word, with a smile, raised eyebrows, soft inhale, letting him/her know something nice is coming, but...what? Keep the words and things simple and sweet. I do, Here comes a...kiss! Here comes a...raspberry! Here comes an...eskimo kiss! Here comes a...piggy all the way home! Fluffy loves it!

We also have races all over the house. I'll say, Let's race to the...(draw it out!) BEDROOM! and then we'd take off to the bedroom. Next: To the...FRONT DOOR! To the...BATHROOM! You can toss in a little productive uncertainty and say, To the...BATHROOM! when you are already standing right there. Oops! Silly me! We're already here! Fluffy loves to run so he was highly motivated to play this game when we first started and still is. It's worked through the stages too. Stage 1 is Emotion Sharing so it was all about having fun with each other. Stage 2 is Referencing so he had to watch me to know when to start--he could only go when I smiled or nodded my head. Stage 3, where we are now, is Coordinating Actions so now we try to get to our destination as a team, at the same time.

RDI is really *a way of being* with your child. It's more about adopting a certain communication style then employing descrete moments of therapy, and when you do that, it builds trust. I don't know about anyone else, but whenever I focus on trying to get Fluffy to DO something, when I am attached to the outcome and TASK, it is a major NO WIN situation. He feels it and resists and I get more tense. We are at the threshold of a power struggle or at the very center of one. Now, there are times when you have to pull out the stops, safety, health, boundaries. Yes to all of that. But I'm

talking about putting the relationship first. Everything is done in the context of the relationship. That is where the action is, BETWEEN us, not IN the activity or the object or in the skill or script.

RDI stands for Relationship Development Intervention, after all. It is about slow and gradual change. They call it a marathon not sprint. It's hard to trust that at first when we want so much to see progress for our child but the thing is, you DO start seeing progress early on and that builds confidence and the motivation to continue. And then you can start to relax, to let go of the emergency, to rediscover your instincts and ground as a parent.

I know I've said a mouthful. I'll stop now and leave you with this: start with looking at what you already do in your day to day life that you might RDI-ify. Everything can be done in an RDI way once you get that it is a mindset more than anything else. That's what we did, long before we started doing specific activities with Fluffy. And we could feel the change right away.